

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

6. Ficus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Tob. 3. v. 21.
S. 12.

AT hoc habet pro certo omnis qui te colit (ô Deus) quod vita ejus, si in probatione fuerit, coronabitur: quia post tempestatem tranquillum facis, & post lacrymationem & fletum, exultationem infundis. Ergo beatus homo qui corripitur à Deo. Si enim sustinemus & conregnabimus. Quare nemo flagellari timeat, sed timeat exheredari. Ad hereditatem æternam flagellis erudimur, ne dum delectamur in viâ, obliviscamur quod desiderabamus in patriâ. Si exceptus es à numero filiorum. Noli esse iniquo sensu & puerili, ut dicas: Plus amat pater meus fratrem meum, quia si me movero contra ejus iussionem, flagella invenio. Potius gaude sub flagellis, quia tibi serratur hereditas: illi ad tempus parit, quos in æternum damnabit. Tanquam per amœna prata ad carcerem venit, qui per præsentis vitæ prospera ad interitum currit. Observant aliqui rosam juxta allium plantatam reddi fragrantior. Suas habet & cælestis hortulanus fragrantissimas rosas, homines paradiso destinatos. Has ipse rosas plerunque sic plantat, quod enim quisque probior, hoc in eum improbum insultus audacior, hoc etiam variarum ærumnarum incurtus crebrior. Sic fragrantia rosarum, allii foetoribus est acuenda. Quin & hoc ajunt, rosam quæ per artem sine spinis nascitur, etiam sine odore esse: virtutum odor, præsertim patientiæ, fragrantia nulla est, ubi nulli sunt rerum adversarum aculei. Nemo sane quantum profecerit nisi inter adversa cognoscit: nondum se nosse cepit, qui necdum cepit esse miser. Nostri lucent stellæ, de die latent; sic vera virtus quæ sæpe in prosperis non apparet, in adversis eminet. Nec tam placent cælesti Domino famuli rebus præclare gerendis, quam adversis alacriter & cum fiducia perferendis. Aquila pullos suos objectu soli explorat, metalla argentarii coricula, Christus famulos suos camino afflictionis. Præ Romanis ergo potiori nos jure dicimus: Et facere & pati fortia, hoc Christiani est: nam quâ viâ caput præcessit, hac subsequendum est membris.

Quantum profecerit nisi inter adversa cognoscit.

VI. PRÆDESTINATIONIS

SIGNVM.

S T M B O L V M V I.

Symbolum VI.
Auditio
verbi divini.

Joan. cap. 8.
vers. 47.
In Psal. 118.
Ipsa soliloq.

Luc. cap. 11.
vers. 28.

August. in
Psal. 118.
Mens prædestinati
ad concionem
nec excusationes
admittit
Eccl. cap. 3.
vers. 31.
Serm. 85. in
Cant.

Fileys, quam Christus in suis concionibus non tantum nominavit sæpius, sed quæ divino verbo iussu comas ponere & exarscere, momento paruit. Fidelem diceret divini verbi auditricem, ideo hac designatur Auditio verbi Dei. An non illustre hoc Prædestinationis signum ex ore Christi? Qui ex Deo est, verba Dei audit, Eximie id declarat Ambrosius: Quomodo, inquit, possunt verba Dei dulcia esse in fœtibus tuis, in quibus est amaritudo nequitie? Facile agitur quod libenter auditur. Sed illi veri sunt divini verbi auditores, de quibus Servator: Beati, inquit, qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud. Frustra custoditur memoria, quod non custoditur & vita. Sunt qui audita sic retinent ne obliviscantur, hoc tamen agunt vivendo ne corrigantur. Mens prædestinati divina & sacra cupide anhelat, seponi jubet negotia, ludos abrumpti, epulas etiam quandoque deleri præcipit, ad templum, ad concionem urget, nec excusationes admittit, pluvium cælum non meruit, serenum etiam negligit, aprico & campis templorum fornices præponit, latagit audire, nec satiatur auditis. Auris bona audit cum omni concupiscentiâ sapientiam: quæ utique certior haberi nequit quàm è verbo Dei. Querit anima Verbum, inquit Bernardus, cui consentiat ad correctionem, quo illuminetur ad cognitionem, cui imitatur ad virtutem, quo re-

A formetur ad sapientiam, cui conformetur ad decorem, quo fruatur ad jucunditatem. Animus hoc cibo pascitur, quoties cum Hieremiâ prophetâ succlamat? Inveni sunt sermo Hierem. cap. 23. nes tui, & comedi eos, & factum est mihi verbum tuum in gaudium. 16. dium & in letitiam cordis mei. Nam D. Chrysostomo te Chrysost. ste, uti elurire signum est valetudinis in corpore, sic hom. 14. in amare divina eloquia, indicium maximum sanitatis in animâ.

S. I.

ET quis eum credat valere animo, qui ad versus à Is non valet animo, qui dum veritas aures, ad fabulas laxissimè sunt excurrere, qui dum mi exercet, & in pia exhortationis vicem, vel calicem trahit, vel fritillum & tesserâs movet, aut otiosis ambulat in latuiculis diem imminuit, aut cum canibus agros & templis, silvas pererrat; aut dum concionator in suggestu sudat, ipse languidissimus dormitator, adhuc dum inter plumas volutatur, nec erubescit somniculosus glis, à sole jam panè meridiano, in plumo sepulchro deprehendi. Turpe est de Christianis hoc scribere, sed longè turpius Christianos hoc facere. Hæc signa non sunt nisi per euntium: longè aliis noscuntur prædestinati. Factum est autem, ait I.ucas, cum turbe irruerent in eum, ut audirent verbum Dei &c. Non synagogis aut templo, sed nec civitatis mœnibus hæc audiendi sancta fames coërceri poterat: in camporum amplissimam planitiem sese effundebat. Sed nec solitudines horrebant viri feminæque, modò liceret audire concionatorem eum, quem sequebantur, quoquò ibat. Nos templis vicini habitamus, & sæpe nec pedem movemus audiendis iis quibus meliores sumus, nedum ut imprans & incœnati ad solitudines, ad mare properemus, ita fit ut plerunque nihil magis fastidiamus quàm divina. Hoc avo sanè non desiderantur qui dicant, sed qui audiant: concionatorum satis est, non ita semper auditorum. Sexcentas singulis absentia causas: nec desunt qui audire nolint ideo, ne fortè dormientem excitent conscientiam: qui enim se reum novit, etiam se judicem formidat, & tribunal horret propriæ conscientia.

Deflevit Hieremias, vias Sionis lugere, eò quòd non sint qui veniant ad solennitatem: non minus viâ ad templum sæpe nunc lugent, dum in viis ad tabernas plauduntur. Non densè nimium concursationes sunt ad auditionem divinæ legis: at si ridiculus histrio novam spectaculi venustatem promittat, si nuptialis pompa per urbem incedat, si mundialis curiositas alliciat, mox usum pedum recipimus, & quidquid oculorum habemus, adferimus, concurrunt insolita stipatione. Dei vero nuntii, si non ut olim, subannantur, certè pauci pendunt sermones illorum: quod graviter pagina sacra queritur.

Non quidem negandum est, multos esse qui conciones audiant, sed & illud tamen fatendum erit, paucos esse, qui animo desiderant à concione auditâ redire emendatores. Aures habent, manibus carent, audiunt & non faciunt. Non abeunt inde vel tantillo meliores. Sunt qui audiant, ut piæ curiositati non obfistat, alii ut tempus fallant, quidam ne peccent in consuetudinem: isti ut doctiores fiant non ut meliores, hi ut charos oculos, quos alibi minus commode possent, in templis videant; at isti ut videantur, & aliorum in se oculi convertantur: sunt qui dicentis vocolas excipiant in risum aut calumniam; sunt etiam qui confabulaturi, aut certè dormituri accedant, aut aures præbituri, sed jam onustas. Pauci sunt, & ii demum verè probi auditores, qui animum adferunt excipiendis monitis paratissimum, nec aliam ob causam veniunt, quàm ut recedant (seipsum meliores; non scholæ discunt, sed vitæ; audiunt utraque aure vincti, nec unquam faciliè audire desinunt, nisi virtuti jam procliviores. Nemo adeo ferus est qui non mitescere

Signum VI. Prædestinationis.

275

mitescere possit, si modò cultura patientem aurem accommodet. Et Christi ovicula ab alienis dignoscenda, cauma seu signum in aure gestant; verbum divinum avidè audiunt, & obediunt.

§. II.

NOrunt prædestinati quàm sollicitè monuerit Augustinus: Non minus reum esse qui verbum Dei negligenter audierit, quàm qui corpus Christi in terram negligentia suâ cadere permiserit. Non ergo tam attendendus est, qui dicit, quàm qui dicenda imperat Deus. Ego qui sum, inquit Augustinus, nisi copiosus seminat: ille in me ponere dignatus est, quæ vobis spargo. Nolite attendere ad utilitatem copiosi, sed ad claritatem seminis, & potestatem seminatoris. Christianus ubique invenit quod discat, semperque proficiat, atque hoc etiam suæ prædestinationis indicium agnoscat, sedere ad pedes Domini, & cum Magdalena audire verbū Dei; neque ob domestica ministeria, nec ob sororis murmura, non etiam ob amicissimorum avocamenta, ab ore loquentis pendente avelli possit. Neque verò electionis nota est, audire tantum, sed & meminisse, sed & exequi. Quorsum est concedere, si quod comestum, mox indigestum revomat: in Christi matre maxime laudis erat, quod conservaret omnia verba hæc, conservans in corde suo. In corde meo, ait plures regis, abscondi eloquia tua, ut non peccem tibi. Terræ bonæ conferuntur ii, qui in corde sono & optimo audientes, verbum retinent, & fructum afferunt in patientia. Nam uti legere, & non intelligere, sic audire & audita memoriâ non custodire, ferè tantundem quod negligere est. Otio abitur pictor, qui lymphatic coloribus quidlibet in tabellâ, magno studio pingit, quod mox spongia detergat: sic turpe Christiano est, audire, & mox omnino oblivisci. Sic meminisse conetur, ut memoria non sit ignava, sed efficax & strenua, quæ fieri urgeat, quod meminisse faciendum. Si hæc scitis, beati eritis, si feceritis ea. Scripsisse neminem ad cælum exultit, sed fecisse; facere autem non vult, qui recusat scire faciendum. Fons sciendi purissimus, libri divini. Et quamvis ex eodem divina scripturæ fonte diversi hauriant, idque sæpius, nemo tamen unquam poterit totas hæc opes erare. Ea est hujus opulentie natura, ut quo foderis altius, hoc magis exundent divini sensus; fons est nunquam deficiens. Quemadmodum verò formica pabulum in hyemem ætate sibi colligit, sic Christianus in tranquillo verbum Dei excipit, ut inde in rebus turbidis pascatur. Constat, eos, qui hæc in re contemptores, sic quandoque puniri à Deo, ut & ipsi sentiant se puniri, & videant alii. Alium ab alio doceri, alterum alteri submittere vult Deus. Sapientissimus erat rex David, præceptorum in plurimis habebat Spiritum sanctum, probè sciebat adulteria & homicidia esse verita, & tamen poenitentiam prius non egit, quàm de eâ differenter Nathanael audiit. Christus Paulo è nubibus concionatus est, & tamen erudiendum illum ad Ananiam misit. Cornelio nuntiavit Angelus, preces ejus & elemosynas Deo probari, sed simul ei Petrum, à quo instrueretur, monstravit. Regina Candace quaestori Isaiam in Curru legenti, non Angelus in præceptorem, sed Philippus à Deo assignatus est. Moyses, quem jure dices Deo à secretis fuisse, & supremum intimumque Numinis consiliarium egisse, nihilominus à focero suo tamen alienigenâ instituitur velut puer, nec sine acri verborum castigatione, modum docetur gubernandi populi. Christus ipse, æterna sapientia, medicus doctorum sedet, & interrogat. Nullus hominum sexus, nullus ordo & status, audiendarum concionum immunis est.

§. III.

AT inter doctos, inquis, censeor: nil novi audiam, quæ dicturus est Ecclesiastes, jam ante scio. En

A humani ingenii eruditam superbiam! & quis eo pervenit ætatis & doctrinæ, ut non plura nesciret quàm didicisset? Sed hæc, omnium te esse doctissimum, nec doctiorem è concione rediturum: ita quidem intelligentiâ antecelles omnibus. Sed quid voluntas & memoria? an non movenda illa & inflammanda, monenda ista erit & juvanda? memoria facillimum est falli, pronissimum voluntati errare, nisi quotidianis subsidii dirigantur, illa ut firmetur, hæc ut ab erroribus liberetur. Ergo non utile tantum, sed & necessarium est omnibus, conciones audire; malis, ut corrigantur; bonis, ne corruptantur; ignatis, ut doceantur; doctis, ut commoneantur, & ut nova discant, aut certe vetera memoriâ recolant: Audiens sapiens, sapientior erit, & auris sapientium querit doctrinam. Herodes multis sceleribus clarus, tam barbarus tamen, aut fatuus non fuit, quin aulicum concionatorem suum, & libenter audiret, & audito eo multa faceret. In Herode non libentia tantum audiendi fuit, sed & longa quoque patientia. Multa enim ex Joannis concionatoris sui præscriptione facere non potuisset, nisi per catalogum dumtaxat enumerando, vitia regis Joannes castigasse censendus est, sed rationibus & copiose egisse, ut non tantum indicaret mala, sed & potenter dissuaderet. Non poterat regis adulterium, & tot ejus flagitia, unicâ Joannis concione satis elui. Singula singulas conciones, imò singula plures exigebant; mens sceleribus obfucata, crebro ariete quatienda erat: Et tamen libenter eum audiebat. Et quamvis ei Joannes in os & in faciem objiceret publice: Non licet tibi habere uxorem fratris tui, idque oratione indubiè longâ probaret, tamen libenter eum audiebat: tantum in Herode fuit audiendi studium, nec destitit Joannes, cetera omnia Herodis facinora silentio politico non involvit. Clarus testis beatus Lucas: Herodes autem, inquit, tetrarcha cum corripitur ab illo, de Herodiade uxore fratris sui, & de omnibus malis quæ fecit. Itaque Joannes in Herodis tyrannidem, in cædes, in tributa tam avarè collecta quàm prodigè in omnem luxum dissipata invehabatur liberè, & tamen libenter eum audiebat. Tanta in Herode fuit concionatoris oburgationis patientia, ut non primâ illa vehementiore, non secundâ, nec terciâ, non multis concionibus sequentibus fuerit offensus, libenter eum audiebat. Herodi Joannes nunquam neque nimis sæpe, neque nimis prolixè, neque nimis simpliciter aut populariter, neque severè nimis, aut acerbè visus est concionari, libenter eum audiebat, & auctore eo multa faciebat: modò facere perseverasset, queri certe non potuit quod fortuna sibi veritatem invideret. Queritur id olim Seneca, & Monstrabo, inquit, tibi, cujus rei laborem magna fastidia, quid omnia possidentibus desit. Scilicet, ille qui verum dicat. Non vides, quemadmodum illos in præceptis agat extincta libertas, dum nemo ex animi sui sententiâ suadet dissuadetque, & unum amicorum omnium officium est, una contentio, quis blandissimè fallat. Non sefellit Herodem Joannes, tam candidi pectoris, tamque aperti oris monitorem se præstitit, ut nil minus posse sit visus, quàm veritatem tacere. Regias aures assidue vellebat, quibus & flagitium illud identidem occinebat: Non licet tibi, Herodes, non licet tibi. Ubi mihi nunc illi delicatuli & prurientes auribus, qui si uno verbulo, etiam sæpe detorto & perperam intellecto, notatos se putent, & concionatorem execrantur, & cathedram. Herode partem & adultero, nescio an in hoc non deteriores sint, qui quamvis vitia, ut ipse, non fugiant, fugiunt tamen conciones quæ vitis medelam faciunt, quod non faciebat Herodes. Seducitori dat manum qui dare dissimulat præceptoris, & stulto discipulum committit, qui se solum pro præceptore agnoscit. Quisquis jam adeo sibi sapit, ut neminem docentem audire nisi se dignetur, plus elationis ostendit, quàm eruditionis. Nec potest in eo

in eo virtutis esse amor, in quo celestis doctrinæ odium est, aut neglectus. Initium recedendi à Deo, est fastidium audiendi divina: nec Deum diligit, qui pia monita non exurit. Lapis lydius explorat aurum, Evangelium Christi revelat cogitationes hominum.

VII. PRÆDESTINATIONIS

SIGNVM.

SYMBOLVM VII.

FRVTEX TABACI. Saluberrimum hoc fruticis genus est, ulceribus præsertim & vulneribus curandis illustre. Grande ulcus corporis est, paupertas: grandius animi, peccatum. Utrique perlanando misericordie conducit Eleemosyna, illa præsertim quæ datur benigno affectu in egenos. Et hæc per Tabaci fruticem representatur. Ab Apostolo id discimus: Induite vos, inquit, viscera misericordie sicut electi Dei. Non dantis manum duntaxat, sed & affectum requirit. Verè beatus qui intelligit super egenum & pauperem; in die malæ liberabit eum Dominus. Divinæ scripturæ syllogismo id firmatur: Qui accipit mutuum, servus est feneratoris. Sed ditissimus Deus per pauperem accipit mutuum. Facilis est jam conclusio. Alteram syllogismi partem confirmans Salomon: Fenerator, inquit, Domino (seu, quod idem, Dominus accipit mutuum ab eo) qui miseretur pauperi. Augustini ore Christus sic stipem mendicis: Da mihi ex eo quod dedi tibi, de meo quero: da & redde; habuisti me largitorem, fac me debitorem, habeam te feneratorum: temporalia mihi das, æterna tibi restituam, te ipsum tibi reddam, quando te mihi reddidero. Gregor. Nazianz. Orat. de amore pauperum. Fac calamitoso sis Deus, Dei misericordiam imitando, nihil enim tam divinum homo habet, quàm de aliis bene mereri: tibi derelictus est pauper, velut Deo. Talis in terrâ Deus Job fuit; Pater, inquit, eram pauperum, & causam quam v. 16. & 17. nesciebam, diligentissimè investigabam. Oculis sui cæco & pes claud. Tobias Deo charissimus: Eleemosyna, inquit, ab omni peccato & à morte liberat, & non patitur animam ire in tenebras. Fiducia magna erit coram summo Deo eleemosyna, omnibus facientibus eam.

§. I.

Chrystostomus: Melius est, inquit, hanc artem dandi eleemosynam scire, quàm esse regem. Hæc enim domos edificat in celis semper manens, hæc docet quomodo Deo positis similis fieri. Magna res est homo, & pretiosa, vir misericors. Qui pronus est ad misericordiam, benedicitur, de panibus enim suis dedit pauperi. Ergo beneficentia, ut eodem ore aureo loquar, Deo similis facit: & hæc charitatis mater, Christianæ virtutis proprium insigne, per quod discipuli Christi noscuntur: hæc nostrorum scelerum est medicina, hæc animæ fordes emundat, hæc scala quæ in celum usque porrigitur. Christus præcipit: Thesaurizate vobis thesauros in celo. Audite, dicitur, d. d. v. 20. SPARGERE est novus colligendi thesauri modus. Modus, inquit, novus est, quia non in hoc infero distribuit. Imò nec opus quidem, plenas auro manus in egenos excutere; date obolos & asses, date panis frustilla (modò benevolus affectus accedat) & in foras recipietis plenissima horrea, opulentissimum ararium. Censores olim lustrabant civium aedes, & num si quæ tineæ in vestibus, vermes in carnibus, mures in panibus reperirentur, indagabant. Non cassus hic labor, hodièque forsitan invenirentur qui mallet hoc genus animalium pascere, quàm pauperes. Sed jam inventus est locus, patetque cunctis ad eum aditus, ubi nulli mures, non tineæ, nulli vermes. Thesaurizate vobis thesauros in celo, ubi neque arugo neque tineæ demolitur, & ubi fures non effodiunt, nec su-

rantur. Manna non corrumpatur nisi quod in diem alterum servabatur; numi non amittuntur, nisi quos amittere nolumus: tutius servari non potest, quàm Tutius, quod perit inter manus mendiculorum. Ventres pauperum ampla sunt horrea, quidquid hic reconditur, in quod perit cendii securum, augetur multiplicatâ usurâ. Si Absalom in manus auream cæsariem suam attundisset, crines capite, pauperum non funes gessisset: si fortunatior rem suam in pauperum subsidium acciderent, tot amicos arcæ clauderent, quot numos, nihil dando hoc agunt, ut periculosiores sint insidiæ, quo plures pecuniæ. Perde pecuniam propter Ecclesi. 22. fratrem & amicum tuum, & non abscondas illam sub lapide. vers. 13. in perditionem, suadet Ecclesiasticus. Christus: Date & Luc. 6. 32. 33. dabitur vobis. Puteus, si sua non amittat, lutescit: uberius fluit & purior, sæpe hauriunt. Cælo destinati cum stipem dant, si possent, eor adderent, adeo benigno sensu in egenos feruntur. Idcirco beatos pronunciat Qui d. Christus misericordes, non eos solum qui possent quàm carum m. plurimum elargiri, sed qui vellent omnium misereri, Pythagoras olim dicit, similia non nisi à similibus comprehendere; hoc vitæ mercatu, non nisi simile simili paratur, oleum emittit oleo. Misericordiam vis consecuti? hamum jace, misericordie opus. At dando aliis, ego ipse? Pusilli animi homo, & qui mavis diffidentia tuæ credere, quàm syngaphæ Christi! quantos avaritia ad incitas redegit nullo eleemosyna. Certat Deus cum liberalitate nostrâ, nec munificentia sinit se vinci: Date & dabitur vobis. Sarephana vidua non tantos fecit Luc. 4. 2. sumptus in sicum prandiolum Eliæ, quantos lucrata Reg. 17. est. Elisei hospita plus recepit quàm hospiti suo contulit. 4. Reg. 4.

§. II.

AT sunt, non è numero prædestinatorum, qui raro Qui eleo- dant, nisi dent malignè. Malignè dant, qui quæ molym nauscent, quibus carere malunt, quæ vix aut elui sunt, dent ma- aut usui amplius, pauperibus elargiuntur: si quid in do- liget mo verminose carnis, si quid mucidi panis, si quid fu- gentis vini, aut morientis aceti; si quid putridi, si quid foetidi quod vix cani porrigas, mox ad pauperes abit, munificæ donatione. Heu Christiani, quàm sæpe blandâ persuasione, nos fallimus! hoc non est oleum, sed (quod Baruch exprobat) olivarum ossa offerre. Deus ad Cain Gen. 4. 6. & munera ejus non respexit, quia vilissima de terrâ fructi- bus offerebat, qui poterat meliora. Parum potes? sufficit Hom. 23. multum voluisse. Multum potes? cave velis parum dare. Si re ipsa ad non potes, pauperem spe bonâ, & miri alloquio juva; saltem tibi. animo misere. Spreti non sunt Israëliti illi qui similes, se- tas, aut caprarum pilos obrulerunt; meliora deerant: sed si au- rum habuissent, & ista obrulissent (ait Chryostomus) male- dicti protinus fuissent. Quidam non malignè dant, sed Qui non oleum misericordie, sordibus luxuriæ vitiant; tam faci- dent real- les ad eleemosynam quàm in libidinem proni. Anazar- men impo- bæ Ciliciæ populi, opimam regionis olivitatem, virgi- ta sit coe- num suarum castimonie tribuunt, quæ solæ illic plan- eleomo- tant oleas, & olivas legunt. Christianis certissimum sit, na. oleam hanc nostram & Veneris myrtum, inimicissimas esse arbores, nec in eodem plantario jungi posse. Ingrata est Deo eleemosyna, quàm fœda carnis voluptas com- mitatur, nec simul placere possunt, manus munifica, & libidinosus animus. Sunt alii, qui quidem hoc carnis luto non merguntur, sed quia videri amant & laudari, oleum suum sterilissimo labore effundunt. Et cur, mi Christiane, scit lava tua, quid dextera tua faciat? Jo- 108. 10. bus olivæ te comparat florem projicienti. Hæc enim ar- vers. 37. bor, inquit Gregorius, etsi largè floreat, si tamen immode- Greg. 1. 11. ratâ stringatur nebula, fructum omnem desperari jubet. Ita, qui tunc maxime misericors est, cum spectatores habet, vel ut habeat, fructum operis perdit, ex nebula favoris. Hominis prædestinati eleemosyna, unicum observat oculum, sed omnia cernentem; nec laudem expectat, nisi à quo & præmium, ab uno solo Deo. Et quamvis aureas habeat Rom. 14. alas